

ДНЕВНИК” на 54. Мокрањчевим данима у Неготину

23.09.2019 • 11:0211:04

Извор: Dnevnik.rs

Инструментална музика на 54. Мокрањчевим данима уклопила се у „нити традиције“, општу тематску одредницу фестивала, с два концерта, оба конципирана у складу са синтагмом селекторке др Соње Маринковић, „Мокрањчевим трагом - у славу уметности“.

Фото: pixabay.com

Први је у склопу Вечерње серенаде приредила угледна београдска чембалисткиња Светлана Стојановић Кутлача, посветивши га барокним облицима контрапунктских варијација, пасакаљи и чакони, свирајући на изванредном инструменту насталом у радионици чувеног савременог холандског градитеља Корнелиса Бома, карактеристичном по светло-облом, управо „заокругљеном“ тону и обрнутом распореду црно-белих дирки. Кренувши од Италијана Ђиролама Фрескобалдија и Бернарда Сторачеа, преко Француза Луја Купрена, Жана Анрија Данглбера и Франсоаа Купрена, досегнула је и до немачких стваралаца, величанственог Јохана Себастијана Баха и његовог сина Карла Филипа Емануела Баха, када се уз врхунац барока развијао и преткласични „осећајни“ стил.

Повезујући своје интрепретације с научним сазнањима до којих је дошла у својим естетским, музиколошким и филозофским проучавањима, Светлана Стојановић Кутлача коју смо у неколико наврата (први пут пре двадесетак година) слушали и у Новом Саду, заснива драматургију свог реситала на стилско-изражајним особеностима одабраних композитора, служећи се одличном техником, јасном артикулацијом тона и различитом врстом украса, и

њима допуњујући уобичајене ритмичке обрасце. Брига о аутентичној интерпретацији, односно наслеђу барокног извођења различитом од аутора до аутора, с оазама кантабилности у готово романтичарски распеваним епизодама, „згушњавање“ звука и слога, те акцелерирајући токови разноврсних пасажа и импровизација, контрасти форте – пијано, хроматска кретања и богато украшавање у варијационим токовима, нарочито су дошли до изражаја у Баховој маестралној Чакони у де-молу из Друге виолинске партите.

Програм „Црни горо“, претпоследње вечери фестивала, приредио је Београдски камерни оркестар „Љубица Марић“ под диригентским вођством Радета Пејчића. Његов тематски одабир обухватио је дела српских стваралаца, која су осим композиције Остинато супер тема октоиха Љубице Марић, „духовног кредита читавог програма“, посредно или непосредно повезана с фолклорном музиком, у распону од четири и по деценије. Обједињујући наслов проистекао је из истоимене гудачке пасакаље Александра Обрадовића (чиме се концерт „формално“ надовезао на претходно изведен чамбалистички реситал), као и Почаснице Стевану Мокрањцу Дејана Деспића, коју смо на истој манифестацији 2006. чули у изванредном извођењу Гудачког квартета „ТАЈ“. Некадашњи студент музикологије у Новом Саду и потоњи магистар дириговања, сада доцент на Факултету уметности у Косовској Митровици, Раде Пејчић већ 13 година с овим оркестром представља остварења српских аутора свих генерација. С подједнаким поштовањем промовишући баштину и најновије композиције, за Мокрањчеве дане су припремили дела напојена духовношћу националног изворишта, коју њихови аутори, сваки на свој начин откривају у личној интими и сопственом доживљају.

Одлично увежбаним ансамблом који чине искусни гудачи с афинитетом за савремену музику (већином чланови Београдске филхармоније), подједнако заслужних и ангажованих свих група, диригент је остварио примерену техничку и тонску слику. Она је била fino изнијансирана већ у Деспићевој композицији с истакнутим солима вођа деоница, да би врсне способности оркестра биле уложене и у прегнантност потеза бриозно протумаченог Дивертимента ин сол Марка Тајчевића, на који се природно надовезао Капричо Милорада Маринковића. Оштрина акцената, потом и тремолирајућа виолентност, истицање „тежачких“, али и игривих, па и виртуозних мисли, те лепо одсвиран виолинско-челистички дуо на крају, красили су извођење, коме је као супротност, уведена музиком Љубице Марић, донето просећано елегично расположење Селишта Исидоре Жебелјан. Самосвојним доживљајем сопствене народне традиције одисала је и Пасакаља за гудаче на народну тему „Црни горо“ Александра Обрадовића, сетном мелодијом контрастирајући у сваком дамару, снажно „поцупкујућем“, Српком колу Алесандра Вујића (изведеном на „бис“) које можда и најочигледније, или најјасније показује један други пут инспирације рудиментарном изворном материјом.

Марија Адамов